

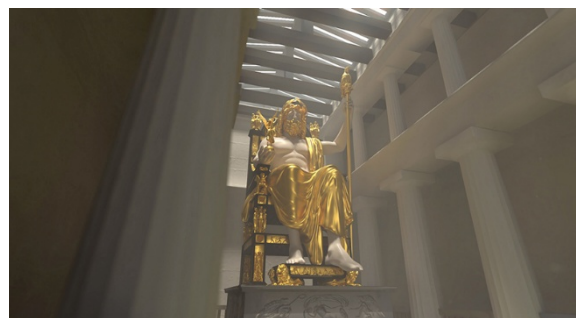
Μάθημα: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

Εισηγήτριες: ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ & ΘΕΟΦΑΝΗ ANNA – ΕΛΕΝΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2026-2027

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ-ΘΕΜΑΤΑ

Ψηφιακή διατήρηση της Αρχαίας Ολυμπίας

ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ - Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και η Microsoft Corp απέδωσαν στις 10/11/2021 το έργο «Αρχαία Ολυμπία: Κοινός Τόπος». Το έργο, είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Microsoft Corp και αφορά στην ψηφιακή διατήρηση και αποκατάσταση της Αρχαίας Ολυμπίας, γενέτειρας των Ολυμπιακών Αγώνων, με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης. Αυτό το έργο ψηφιακής αναβίωσης επιτρέπει στους θεατές σε όλο τον κόσμο να εξερευνήσουν την Αρχαία Ολυμπία όπως ήταν πριν από περισσότερα από 2.000 χρόνια με μια συναρπαστική εμπειρία μέσω διαδραστικής εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα, μίας εμπειρίας μέσω υπολογιστή, καθώς και της έκθεσης του Microsoft HoloLens 2, που στεγάζεται στο Ολυμπιακό Μουσείο Αθηνών.

Η ψηφιακή διατήρηση της Αρχαίας Ολυμπίας **επιτρέπει** στον επισκέπτη να περπατήσει στους δρόμους του αρχαιολογικού χώρου σε μια από τις πιο σημαντικές και ενδιαφέρουσες περιόδους της ιστορίας - που ζωντανεύει με έναν ρεαλιστικό, συναρπαστικό τρόπο που μέχρι σήμερα δεν ήταν δυνατός. Αυτή η νέα μορφή ψηφιακής αρχαιοθετικής **θα συνεχίσει** να προσφέρει μια «πύλη» σε μια άλλη εποχή, βοηθώντας μας να κατανοήσουμε τι έχει επιτύχει η ανθρωπότητα στο παρελθόν και υπενθυμίζοντάς μας τι μπορούμε να καταφέρουμε σήμερα.

Το έργο για την ψηφιακή διατήρηση της Αρχαίας Ολυμπίας αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα στον τομέα της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Φέρνει κοντά τον ανθρώπινο παράγοντα και την τεχνολογία αιχμής και προσκαλεί τις επόμενες γενιές να εξερευνήσουν το παρελθόν μας με νέους τρόπους».

Με την ψηφιακή αναπαράσταση του πανελλήνιου ιερού της Αρχαίας Ολυμπίας, η πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και οι αξίες του Ολυμπισμού, της ειρήνης, της αρμονίας, της αριστείας, της ευγενούς ἀμιλλας, γίνονται προσβάσιμες σε όλο τον κόσμο, σε όλο τον πλανήτη, μέσω της χρήσης τεχνολογίας αιχμής. Το έργο Ψηφιακής Διατήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Αρχαίας Ολυμπίας μέσω της χρήσης τεχνολογιών Τεχνητής Νοημοσύνης και Μεικτής Πραγματικότητας,

που υλοποιήθηκε μέσω πολιτιστικής χορηγίας της Microsoft, προβάλλει και αναδεικνύει τον μοναδικό και εμβληματικό αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας, συμβάλλει στην έρευνα και αποτύπωση των μνημείων, υποστηρίζει τον τουρισμό και την εξωστρέφεια της χώρας ως μιας σύγχρονης και ισχυρής δημοκρατίας με μεγάλο ιστορικό και πολιτισμικό παρελθόν και αναμφισβήτητη αναπτυξιακή δυναμική.

Συνολικά, το έργο αποκαθιστά ψηφιακά 27 μνημεία στο χώρο, μεταξύ αυτών, το Στάδιο, τους ναούς του Δία και της Ήρας, το εργαστήριο του Φειδία. Στην τρισδιάστατη εμπειρία, αυτά τα κτίρια ανασυντίθενται με ρεαλιστική λεπτομέρεια, με επίπονη έρευνα από διεπιστημονική ομάδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, για να είναι όσο το δυνατόν πιο **πιστά** στην αρχική τους μορφή. Αυτό περιλαμβάνει ιστορικά χρονοδιαγράμματα των αλλαγών του χώρου, με την πάροδο του χρόνου και απεικονίσεις τεχνουργημάτων από κάθε περίοδο.

Μέσω της πρωτοβουλίας της, AI for Cultural Heritage, η Microsoft συνεργάστηκε με την εταιρεία τεχνολογίας Iconem, η οποία ειδικεύεται στην ψηφιοποίηση ιστορικών τοποθεσιών σε 3D, για να δημιουργήσει το θεμελιώδες μοντέλο της Αρχαίας Ολυμπίας. Χρησιμοποιώντας επίγειες κάμερες και drones για τη λήψη εκατοντάδων χιλιάδων εικόνων του αρχαιολογικού χώρου, η Microsoft AI επεξεργάστηκε στη συνέχεια τις εικόνες για να δημιουργήσει μοντέλα τόσο ακριβή, που αποδίδονται ως φωτορεαλιστικά.

Η συνεργασία μεταξύ του ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Microsoft έφερε κοντά ανθρώπους από **διαφορετικά** υπόβαθρα –θεωρητικά και τεχνικά, όπως αρχαιολόγοι, αρχιτέκτονες και προγραμματιστές– και από διάφορα μέρη του κόσμου για να εργαστούν, να βρουν νέους τρόπους για να ξεπεράσουν τις προκλήσεις και τελικά να βρουν ένα κοινό έδαφος για να ζωντανέψει αυτό το έργο - όχι μόνο για να διατηρήσει το παρελθόν με τη χρήση της τεχνολογίας AI, αλλά και για να οδηγήσει αυτές τις αρχές στο μέλλον.

Αυτά τα μνημεία επέζησαν χιλιάδων ετών από καιρικές συνθήκες, πολέμους, σεισμούς και αλλαγές που επέφερε διαδοχικά ο χρόνος, και χρειάζονται ψηφιακή συντήρηση για να διασφαλιστεί ότι όλα τα στοιχεία της πλούσιας ιστορίας και των κοινών αξιών, τις οποίες εκπέμπουν τα μνημεία, θα παραδοθούν στις μελλοντικές γενιές.

{Άρθρο από τα «Θέματα Αρχαιολογίας», Επιστημονικού Περιοδικού Ελεύθερης Πρόσβασης (Πηγή: ΥΠΠΟΑ), διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης}.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

1. Να χαρακτηρίσετε ως Σωστές ή Λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις σημειώνοντας Σ ή Λ με βάση το παραπάνω κείμενο:

α. Το έργο «Αρχαία Ολυμπία: Κοινός τόπος» αφορά στην υλική αποκατάσταση της αρχαίας Ολυμπίας.

β. Με την ψηφιακή αναπαράσταση του ιερού της Αρχαίας Ολυμπίας, η πολιτιστική κληρονομιά και άλλες σημαντικές αξίες γίνονται προσβάσιμες μόνο στην Ελλάδα.

γ. Το έργο ψηφιακής διατήρησης της Πολιτιστικής κληρονομιάς της Αρχαίας Ολυμπίας έγινε πραγματικότητα χάρη σε πολιτιστική χορηγία της Microsoft.

δ. Το έργο αποκατέστησε ψηφιακά 27 μνημεία, μεταξύ των οποίων βρίσκονται το Στάδιο, ο Παρθενώνας και το εργαστήριο του Ικτίνου.

ε. Για τη λήψη εκατοντάδων χιλιάδων εικόνων χρησιμοποιήθηκαν επίγειες κάμερες και drones.

στ. Για την ολοκλήρωση του έργου συνεργάστηκαν άνθρωποι με διαφορετικές καταβολές και προελεύσεις.

ζ. Η ψηφιακή συντήρηση πραγματοποιήθηκε διότι τα μνημεία καταστράφηκαν ολοσχερώς από καιρικές συνθήκες, πολέμους και φυσικές καταστροφές.

Μονάδες 14

ΟΜΑΔΑ Β

1. Να γράψετε το ρήμα του κειμένου «έχει επιτύχει» στο ίδιο πρόσωπο, αριθμό και έγκλιση σε όλους τους χρόνους της ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 4

2. Να γράψετε στο απαντητικό σας φύλλο τις παρακάτω συνεκφορές στις πτώσεις που ζητούνται στην παρένθεση (μαζί με το άρθρο τους):

σημαντικό επίτευγμα (ονομαστική πληθυντικού)

ευγενούς άμιλλας (αιτιατική ενικού)

θεμελιώδες μοντέλο (αιτιατική πληθυντικού)

επίγειες κάμερες (γενική πληθυντικού)

Μονάδες 4

3. Να κλίνετε το επίθετο «ενδιαφέρουσα» στο αρσενικό γένος και στους δύο αριθμούς.

Μονάδες 3

4. Στο απόσπασμα που ακολουθεί να εντοπίσετε τις αντωνυμίες και να αναγνωρίσετε το είδος τους.

Μονάδες 2

Αυτή η νέα μορφή ψηφιακής αρχειοθέτησης θα συνεχίσει να προσφέρει μια «πύλη» σε μια άλλη εποχή, βοηθώντας μας να κατανοήσουμε τι έχει επιτύχει η ανθρωπότητα στο παρελθόν [...].

5. Στο κείμενο αναφέρεται: «...το έργο αποκαθιστά ψηφιακά 27 μνημεία στο χώρο ...». Να αντικαταστήσετε το απόλυτο αριθμητικό με το αντίστοιχο του τακτικό αριθμητικό στην ονομαστική πτώση, πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους.

Μονάδα 1

6. Στο κείμενο υπάρχει η φράση «...σε μια από τις πιο σημαντικές περιόδους της ιστορίας ...».

- A. Να εντοπίσετε το επίθετο και να αναγνωρίσετε τον τύπο του βαθμού στον οποίο βρίσκεται.
- B. Να σχηματίσετε τους μονολεκτικούς τύπους και των τριών βαθμών του επιθέτου, διατηρώντας την ίδια πτώση και τον ίδιο αριθμό.

Μονάδες 3

ΟΜΑΔΑ Γ

1. Να εντοπίσετε στις παρακάτω περιόδους όλες τις δευτερεύουσες προτάσεις, να τις μεταφέρετε στην απαντητική σας κόλλα, να δηλώσετε το είδος τους και να γράψετε τη συντακτική τους λειτουργία.

A) Αυτό το έργο ψηφιακής αναβίωσης επιτρέπει στους θεατές σε όλο τον κόσμο να εξερευνήσουν την Αρχαία Ολυμπία όπως ήταν πριν από περισσότερα από 2.000 χρόνια...

B) Αυτά τα μνημεία επέζησαν χιλιάδων ετών από καιρικές συνθήκες, πολέμους, σεισμούς και αλλαγές που επέφερε διαδοχικά ο χρόνος, και χρειάζονται ψηφιακή συντήρηση για να διασφαλιστεί ότι όλα τα στοιχεία της πλούσιας ιστορίας και των κοινών αξιών, τις οποίες εκπέμπουν τα μνημεία, θα παραδοθούν στις μελλοντικές γενιές.

Μονάδες 5

2. Να μετατρέψετε την πρόταση που ακολουθεί από παθητική σύνταξη σε ενεργητική, κάνοντας όλες τις απαραίτητες αλλαγές.

Στην τρισδιάστατη εμπειρία, αυτά τα κτίρια ανασυντίθενται με ρεαλιστική λεπτομέρεια, με επίπονη έρευνα από διεπιστημονική ομάδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Μονάδες 3

3. Να βρείτε τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων στις περιόδους λόγου που ακολουθούν και να τη γράψετε στο απαντητικό σας φύλλο.

A)...αφορά στην ψηφιακή διατήρηση και αποκατάσταση της Αρχαίας Ολυμπίας, γενέτειρας των Ολυμπιακών Αγώνων, με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης.

B) Ψηφιακή διατήρηση της Αρχαίας Ολυμπίας

Γ) Το έργο για την ψηφιακή διατήρηση της Αρχαίας Ολυμπίας αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα στον τομέα της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Δ) Συνολικά, το έργο αποκαθιστά ψηφιακά 27 μνημεία στο χώρο, μεταξύ αυτών, το Στάδιο, τους ναούς του Δία και της Ήρας, το εργαστήριο του Φειδία.

Ε) ...υπενθυμίζοντάς μας τι μπορούμε να καταφέρουμε σήμερα

ΣΤ) Αυτό περιλαμβάνει ιστορικά χρονοδιαγράμματα των αλλαγών του χώρου, με την πάροδο του χρόνου και απεικονίσεις τεχνουργημάτων από κάθε περίοδο.

Μονάδες 6

ΟΜΑΔΑ Δ'

1. Να γράψετε για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου μια συνώνυμη στον τύπο που βρίσκονται και να αποδίδουν πλήρως το νόημα της αντίστοιχης λέξης του κειμένου (οι λέξεις στο κείμενο είναι υπογραμμισμένες με διπλή γραμμή):

- A. συνεργασίας
- B. επίτευγμα
- Γ. άμιλλας
- Δ. συμβάλλει
- E. παραδοθούν

Μονάδες 5

2. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να τη μεταφέρετε στο απαντητικό σας φύλλο (οι λέξεις στο κείμενο είναι με έντονα μαύρα γράμματα):

α. **επιτρέπει:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει διαφορετική σημασία από του κειμένου;

- 1. συμφωνεί
- 2. αποτρέπει
- 3. περιμένει
- 4. ωθεί

β. **θα συνεχίσει:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει διαφορετική σημασία από του κειμένου;

- 1. θα εξακολουθήσει
- 2. θα υλοποιήσει
- 3. θα πάψει
- 4. θα διαγωνίσει

γ. **υποστηρίζει:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει διαφορετική σημασία από του κειμένου;

- 1. εμποδίζει
- 2. υπολογίζει
- 3. αποτυπώνει
- 4. ενισχύει

δ. **πιστά:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει διαφορετική σημασία από του κειμένου;

- 1. άπιστα
- 2. έμπιστα
- 3. λογικά
- 4. αλλιώςτικα

ε. **διαφορετικά:** Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει διαφορετική σημασία από του κειμένου;

- 1. δυσμενή
- 2. όμοια
- 3. παραλλαγμένα
- 4. ξεχωριστά

Μονάδες 5

3. Στο κείμενο υπάρχουν υπογραμμισμένες με κυματοειδή γραμμή οι λέξεις:

- A. αναβίωσης
- B. εξερευνήσουν
- Γ. αρχειοθέτησης
- Δ. προσκαλεί
- Ε. υλοποιήθηκε

Από το **δεύτερο** συνθετικό τους να σχηματίσετε **ένα νέο σύνθετο επίθετο** (μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε είτε ως α' συνθετικό, είτε ως β' συνθετικό).

Μονάδες 5

ΜΕΡΟΣ Β'

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Από το 1977, το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων, επιθυμώντας να αναδείξει τον ρόλο των μουσείων στη σύγχρονη κοινωνία, όρισε τη 18^η Μαΐου ως Διεθνή Ημέρα Μουσείων.

Με αφορμή αυτή την επετειακή ημέρα, να γράψετε μια επιστολή στην Υπουργό Πολιτισμού, στην οποία θα εξηγήσετε γιατί είναι σημαντικό για τους μαθητές να επισκέπτονται τα μουσεία (τρεις λόγοι). Τέλος, να προτείνετε τρόπους με τους οποίους πιστεύετε ότι τα παιδιά θα αγαπήσουν τις επισκέψεις στα μουσεία (τρεις τρόποι).

Συνολική έκταση της επιστολής σας να είναι 200-220 λέξεις.

Μονάδες 40

Σας ευχόμαστε καλή επιτυχία!

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ ΦΥΛΛΑΔΙΟ.
- ΚΑΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΗΜΕΙΩΜΕΝΗ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΦΩΤΟΤΥΠΙΑ ΔΕ ΘΑ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠ'ΟΨΗΝ.
- ΝΑ ΓΡΑΦΕΤΕ ΣΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΑΣ ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ.
- ΝΑ ΜΗ ΓΡΑΨΕΤΕ ΠΟΥΘΕΝΑ ΣΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΑΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΑΣ.

Οι Καθηγήτριες

Η Διευθύντρια

Θωμοπούλου Μαργαρίτα
& Θεοφάνη Άννα Ελένη

Μπαλαμπάνη Ανδριάννα,
Φιλολόγος, ΜΑ,
Educational Administration

